

Postanowienie z dnia 25 października 1995 r.
I PO 10/95

Warunkiem oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy w trybie art. 45 k.p.c. jest istnienie drogi sądowej oraz jurysdykcji krajowej dla rozpoznania sprawy, a także niemożność ustalenia sądu miejscowo właściwego, według przepisów k.p.c. Z wnioskiem z art. 45 k.p.c. może wystąpić także sąd, jeżeli nie jest związany uprzednim przekazaniem mu sprawy.

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski (sprawozdawca),
Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Walerian Sanetra,

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 25 października 1995 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa Ryszarda Ł., Wacława O., Kazimierza K., Stanisława B. i Romana W. przeciwko U.S. Company R.F.L. Ltd. o zapłatę, na skutek wniosku powodów w przedmiocie właściwości Sądu od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 22 września 1995 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o z n a c z y ć Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni jako miejscowo właściwy do rozpoznania tej sprawy.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 22 września 1995 r., [...], Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń w Gdańsku z siedzibą w Gdyni zwrócił się do Sądu Najwyższego o oznaczenie sądu właściwego miejscowo do rozpoznania sprawy z powództwa Ryszarda Ł. i dalszych powodów przeciwko E.S. Company R.F.L. Ltd.

Sąd Wojewódzki uzasadnił wniosek faktem, że strona pozwana jest osobą zagraniczną, ma siedzibę za granicą i nie posiada w Polsce majątku. Jurysdykcja krajowa umotywowana jest zastrzeżeniem umownym stron. W tej sytuacji niemożliwe jest ustalenie sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 45 k.p.c. jeżeli w myśl przepisów kodeksu nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym oznaczy sąd, przed który należy wytoczyć powództwo. Wprawdzie sformułowanie tego przepisu sugeruje, że stosowny wniosek w tym zakresie powinien być złożony przez stronę przed

wytoczeniem powództwa, ale orzecznictwo uznaje, że może to uczynić także sąd już w toku postępowania, jeżeli nie jest związany uprzednim przekazaniem mu sprawy przez inny sąd (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 1966 r., II CO 9/66, OSNCP 1967 z. 4 poz. 77, OSPiKA 1967 z. 12 poz. 286 i z dnia 13 maja 1976 r., II CO 3/76, OSNCP 1977 z. 2 poz. 30). Sądowi Wojewódzkiemu w Gdańsku sprawa została przekazana uprzednio przez Sąd Rejonowy, ale nie jest to zgodnie z art. 200 § 2 k.p.c. wiążące i dlatego istnieją warunki do zastosowania art. 45 k.p.c.

W sprawie faktycznie występuje niemożność ustalenia właściwości miejscowej sądu, gdyż nie można wskazać w Polsce siedziby strony pozwanej (art. 30 k.p.c.), jej jednostki organizacyjnej lub zakładu (art. 33 k.p.c.), miejsca wykonania umowy (art. 34 k.p.c.) czy też miejsca gdzie praca miała być czy była wykonywana oraz siedziby zakładu pracy (art. 461 § 1 k.p.c.). Równocześnie (co jest warunkiem stosowania art. 45 k.p.c.) w sprawie jest dopuszczalna droga sądowa (por. postanowienie z dnia 1 marca 1982 r., IV CO 2/82, OSNCP 1982 z. 10 poz. 149), oraz umową stron (art. 1104 k.p.c.) uzasadniona jest jurysdykcja sądów polskich (por. postanowienie z dnia 14 lutego 1985 r., II CO 13/ 85, OSNCP 1985 z. 12 poz. 196).

W sprawie występują więc przesłanki do oznaczenia w trybie art. 45 k.p.c. sądu właściwego miejscowo do rozpoznania sprawy. Biorąc pod uwagę, że powodowie mieszkają w okręgu Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku oraz że w Sądzie tym sprawa już się toczy, Sąd Najwyższy uznał za celowe oznaczenie tego Sądu jako właściwego do rozpoznania sprawy.

=====